Από το Συναξάρι - Ο όσιος Νικάνωρ ο θαυματουργός

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 7 Αυγούστου, 2021

7 Αυγούστου

Ο όσιος και θεοφόρος πατήρ ημών Νικάνωρ γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη (1491) από γονείς ευσεβείς και εύπορους, που μένοντας άτεκνοι για πολλά χρόνια απέκτησαν το παιδί αυτό μετά από θαυματουργική εμφάνιση του μεγαλομάρτυρος Μηνά. Του εξασφάλισαν καλή μόρφωση, του ενεφύσησαν την αγάπη για τις ιερές Γραφές και καλλιέργησαν στην ψυχή του φλογερό πόθο για την αρετή.

Μένοντας ορφανός, ο όσιος μοίρασε τα αγαθά του στους φτωχούς και έλαβε το αγγελικό Σχήμα με το όνομα Νικάνωρ. Παρότι έμενε ακόμη στο σπίτι του επιδιδόταν σε μεγάλους ασκητικούς μόχθους για να ενδυθεί την πανοπλία των αγίων αρετών, μιμούμενος τους θεοφόρους Πατέρες, και περνούσε όλες σχεδόν τις ημέρες και τις νύκτες του προσευχόμενος, με τα χέρια υψωμένα στον ουρανό, σαν τον Μωυσή.

Θαυμάζοντας τις αρετές του, ο επίσκοπος τον χειροτόνησε διάκονο παρά την θέληση του ιδίου και κατόπιν πρεσβύτερο και του εμπιστεύθηκε την ευθύνη για την τάξη των Ακολουθιών στον καθεδρικό ναό.

***

Σε ηλικία τριάντα επτά ετών, ο Νικάνωρ άκουσε μία φωνή που τον πρόσταξε να αποσυρθεί στο όρος Καλλίστρατο, στην αριστερή όχθη του ποταμού Αλιάκμονα στην περιοχή Γρεβενών, προκειμένου να βρει εκεί την πρόσφορη για την συνομιλία με τον Θεό ησυχία. Αφού μοίρασε βιαστικά ό,τι είχε απομείνει από τα υπάρχοντά του, εγκατέλειψε την Θεσσαλονίκη και ξεκίνησε κηρύττοντας στον δρόμο τον Λόγο του Θεού σε πόλεις και χωριά.

Έζησε για λίγο στο χωριό Σαρακήνα, όπου επιτέλεσε θαύματα για την ανακούφιση των δοκιμαζόμενων χριστιανών. Ενοχλούμενος όμως από την φήμη που απέκτησε, αποσύρθηκε στο όρος Καλλίστρατο σε μία απρόσιτη σπηλιά, όπου μπόρεσε να δοθεί απερίσπαστος στην άκρα νηστεία και την αδιάλειπτη προσευχή για την οποία διψούσε η τετρωμένη υπό αγάπης του Θεού ψυχή του.

Ο διάβολος μην υποφέροντας τις προόδους του στην θεωρία υπέβαλλε τον όσιο ασκητή σε μύριες δοκιμασίες, αλλά εκείνος έβγαινε νικητής με το σημείο του Σταυρού και την επίκληση του Ονόματος του Χριστού. Μετά την κοίμησή του, οι δαίμονες κατέστρεψαν την σπηλιά εκείνη, για να μην την πάρει κάποιος άλλος ανδρείος αγωνιστής.

Τα ασκητικά κατορθώματα και η άκρα ακτημοσύνη του οσίου Νικάνορος δεν μπορούσαν να μείνουν άγνωστα και προκάλεσαν τον θαυμασμό του αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω [23 Ιαν.], που είπε μία ημέρα στους μαθητές του: «Δείτε τι θησαυρός κρύβεται κάτω από εκείνο το ευτελές τριβώνιον!»

***

Η φήμη του οσίου Νικάνορος προσείλκυσε δύο πλούσιους χριστιανούς που μετέβησαν στο όρος Καλλίστρατο για να του ζητήσουν να τους δεχθεί ως μαθητές. Ο άνθρωπος του Θεού τους υποδέχθηκε με σεβασμό, αλλά τους έμεμψε για το γεγονός ότι είχαν εγκαταλείψει τον άγιο Διονύσιο για να έλθουν σ’ αυτόν. Η επιμονή τους ωστόσο νίκησε τις αντιστάσεις του και τους ενέδυσε με το μοναχικό Σχήμα.

Σύντομα ήλθαν να προστεθούν σ’ αυτούς κι άλλοι και η αδελφότητα μεγάλωσε έτσι που έγινε απαραίτητη η ανέγερση ενός μοναστηριού. Ανακαίνισαν πρώτα το αρχαίο μικρό μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου που βρισκόταν κοντά στην σπηλιά.

Μία νύχτα, ενώ προσευχόταν, ο όσιος άκουσε μία φωνή να τον προστάζει να ανέβει στην κορυφή του βουνού, όπου και βρήκε κρυμμένη μία παλαιά εικόνα του Σωτήρος Χριστού. Στρώθηκε αμέσως στην δουλειά με τους μοναχούς και τους εργάτες και έκτισαν εκεί μία εκκλησία αφιερωμένη στην Μεταμόρφωση του Σωτήρος, όπως και ένα μεγάλο μοναστήρι (1534).

Λίγα χρόνια αργότερα η πατριαρχική και σταυροπηγιακή Μονή της Μεταμορφώσεως (ή Ζάβορδας) με τα εξαρτήματά της αριθμούσε πολλές εκατοντάδες μοναχών και ξεπέρασε όλα τα άλλα μοναστήρια της περιοχής.

Ο όσιος Νικάνωρ διέλαμπε εκεί ως φωτεινό άστρο και πλήθη χριστιανών συνέρρεαν προς αυτόν: άλλοι για να γίνουν μοναχοί, άλλοι για να ακούσουν τις διδαχές του και να λάβουν την ευλογία του ή για να γιατρευτούν από τα πάθη τους. Ο καθείς λάβαινε ό,τι του ήταν ωφέλιμο, κατά το μέτρο της πίστεώς του και της μετανοίας του.

***

Αφού ολοκλήρωσε το έργο που του είχε εμπιστευθεί ο Θεός, τρεις ημέρες πριν εκδημήσει, ο όσιος συγκέντρωσε όλους τους μοναχούς του και τους παρέδωσε την Διαθήκη του, στην οποία τους συμβούλευε να διατηρούν πιστά τις παραδόσεις των αγίων Πατέρων και το Τυπικόν του αγίου Σάββα· κατόπιν τους παρότρυνε να μένουν σταθεροί στην αγάπη, στην μεταξύ τους άμιλλα και στην αδελφική διόρθωση.

Τους έδωσε τέλος την εντολή να απαγορευθεί η είσοδος της μονής στις γυναίκες και στα παιδιά και η ενθρόνιση νέου ηγουμένου να γίνεται παρουσία των ηγουμένων των Μονών Μεταμορφώσεως και Βαρλαάμ των Μετεώρων, όπως κι εκείνου της Σκήτης

του Προδρόμου Βερροίας, που ίδρυσε ο άγιος Διονύσιος, οι οποίοι θα του παραδίδουν την ποιμαντορική ράβδο του.

Μετά τον εορτασμό της Μεταμορφώσεως, ο όσιος δέχθηκε όλους τους πιστούς που είχαν έλθει για την εορτή και μόλις επέστρεψε στο κελλί του προσβλήθηκε από υψηλό πυρετό. Εκοιμήθη την τρίτη ημέρα (1549) όπως του είχε προαναγγελθεί, και ενταφιάσθηκε στο παρεκκλήσιο του Τιμίου Προδρόμου, όπου τα τίμια λείψανά του έγιναν πηγή ιαμάτων.

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Τόμος δωδέκατος, Αύγουστος, σελ. 69. Εκδόσει "Ίνδικτος", Αθήναι 2009)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*